

Socialarbetaren och det sociala arbetet

Socialvården karaktäriseras främst av en snabb expansion och av genomgripande förändringar. Expansionen gäller så gott som uteslutande den del av verksamheten som brukar kallas "social service" — barn tillsyn, färdtjänst, äldreomsorger och liknande aktiviteter. Förändringsarbetet däremot omfattar snart sagt alla delar av det sociala verksamhetsområdet och riktar sig kanske framförallt mot det sociala behandlingsarbetet. Förändringsarbetet har föregåtts och åtföljts av en intensiv kritik och debatt. Mål och syften, organisation och arbetsmetoder, yrkesroller och förhållningssätt — snart sagt allt har satts i fråga. Det har rent av ifrågasatts om inte verksamheten egentligen är till mer skada än nytta. Socialvården kanske bidrar till att missförhållandena i samhället konserveras.

För praktiskt verksamma socialarbetare har debatten sannolikt varit på gott och ont. Den uppmärksamhet som riktats mot verksamhetsområdet har ökat intresset för utvecklings- och forskningsverksamhet och stimulerat förändringsarbetet. Men det ständiga ifrågasättandet av verksamhetens syfte och arbetsformer har säkert också varit frustrerande. Socialarbetarna, som dagligen har väntrummen fulla av hjälpsökande och som vet att behoven av sociala hjälpinsatser är större än vad de kan tillfredsställa, har nog under stundom tyckt att debatten svävat en bra bit ovanför marknivån. Mål och inriktning har många velat diskutera men de praktiska vardagsproblemen har oftast lämnats utanför debatten.

Föreningen Sveriges Socialchefer tänker ägna årets studiedagar åt temat "Socialarbetaren och det sociala arbetet". Detta temanummer av Socialmedicinsk tidskrift är en del av förberedelserna inför dessa studiedagar. Vi har försökt få fram åsikter och synpunkter från personer som är verksamma inom olika delar av det sociala verksamhetsområdet. Vi har naturligtvis varit tvungna att begränsa oss och vi har därför koncentrerat oss på några frågor som vi funnit vara särskilt väsentliga. Vi tar upp rollfördelningen mellan förtroendemän och socialarbetare och mellan socialarbetare inom olika delar av verksamhetsområdet. Vi tar också upp till diskussion möjligheterna att hos en och samma socialarbetare förena olika roller och uppgifter. Vi berör socialvårdens prioriteringar och vi diskuterar konflikterna i samhällsarbetet. Så många frågor blir väl inte besvarade men diskussionen fortsätter bli ute i föreningens olika kretsar och som sagt — på studiedagarna i höst.

Willy Karlsson

Detta temanummer har arbetats fram av en arbetsgrupp utsedd av Föreningen Sveriges Socialchefer. I arbetsgruppen ingår följande personer:

Lars Berg, föreståndare för Drevvikens ungdomshem

Arne Borg, biträdande socialdirektör i Stockholm

Bengt Börjesson, forskare och chef på Barnbyn Skå

Arne Carlsson, socialchef i Tierp

Anna-Britta Hedström, socialarbetare i Kramfors

Leif Jarlebring, socialarbetare i Stockholm

Willy Karlsson, byråchef hos Socialstyrelsen

Socialarbetaren och det sociala arbetet

Onsdagen den 12 oktober

- 08.30 Samling med kaffe
09.00 Hälsningsanföranden
Kommunalrådet Roland Andersson
Föreningens ordförande Georg Svahn

Behövs socialarbetaren?

- 09.15—10.00 Inledningsanföranden
Socialinsp. Anna-Britta Hedström
Socialchef Willy Karlsson
Univ.lektor Barbro Linnér-Axelsson
10.10—11.50 Grupparbete
med utgångspunkt från utsänt material samt inledningsanförandena
12.00 Lunch
13.15—14.30 Fortsatt grupparbete
15.00—17.00 Sammanfattande plenardebatt
17.00—18.30 Middag

Torsdagen den 13 oktober

Avgränsning och samverkan

- 09.00—09.45 Inledningsanföranden
Chefen för Barnbyn Skå, Bengt Börjeson
Socialassistent Leif Jarlebring
Socialchef Bengt Söderberg
10.00—11.25 Grupparbete
11.30 Sammanfattande plenardebatt
12.15 Lunch

Specialisering eller icke specialisering inom socialvården?

- 13.30—14.15 Inledningsanföranden
Bitr. socialdirektör Arne Borg
Rektor Lars Bremberg
Socialassistent Ann-Sofi Hansson
14.20—16.00 Grupparbete
16.15—18.00 Sammanfattande plenardebatt
19.30 Supé

Fredagen den 14 oktober

Aktuell socialvårdsdebatt

- 09.00 "Socialvård — socialtjänst", ordlek eller utveckling?
"Målet bör vara att inga väsentliga sociala problem får förbli obearbetade av den anledningen att socialvården inte känner till dem"
Socialutredningens ordförande, Thure Andersson
Socialborgarrådet i Stockholm, Mats Hulth (s)
2:e vice ordförande i SCN i Stockholm, Göran Åstrand (m)
10.30 Allmän diskussion
12.00 Avslutning

Upplysningar om konferensen lämnas av Konferensexpeditionen tel. 08-68 05 00 ankn. 1471

Adress: Stockholms socialförvaltning, Rum 1504, 106 64 STOCKHOLM